

Arkeologiske funn på Dyngeland

DYNGELAND: Kokegroper, ovnsanlegg og åkre fra bronsealderen eller jernalderen er avdekket på Dyngeland. Det kan legge føringer for utbyggingplanene i området.

Av Laila Borge
laila@fanaposten.no

De siste fire ukene har grave-maskiner laget avlange åpne flekker i landskapet på Dyngeland. Deretter har mennesker hoppet ned og gravd i jorden, målt avstander og tatt notater, før hullene har blitt fylt igjen.

Det er slik arkeologiske registreringer i regi av Hordaland fylkeskommune arter seg. Registreringene er utløst av det omfattende utbyggingsskjemaet som er under planlegging. Planområdet er på 1200 mål.

Svarte åkre

Arkeologene har gravd de avlange søkjesjaktene i områder der de tror det er sannsynlig å gjøre funn. Der de ikke har gravd sjakter, har de sett etter synlige spor etter hustufter, gravrøyser og andre kulturminner på overflaten.

Arkeologene har ikke gjort funn på overflaten. I søkjesjaktene har de derimot funnet mange rester etter tidligere beboelse.

– Vi har funnet dyrkingsspor i store deler av området. Det er nok snakk om flere mindre åkre, og sannsynligvis har de vært i bruk på ulike tider. Det er for tidlig for oss å trekke noen konklusjoner, men sannsynligvis er disse åkrene fra bronsealderen eller eldre jernalder. Det får vi et mer nøyaktig svar på gjennom dateringsprøvene som nå blir sendt inn, sier arkeolog Heidi Handeland.

Hun er ikke veldig overrasket over å finne flere tusen år gamle åkerrester i bakken på Dyngeland.

– Dette området er ganske solvendt. Dessuten er det dyrket i dag, og der det har vært dyrket mark i forhistorisk tid, har man ofte fortsatt å dyrke helt frem til nyere tid, sier hun.

Åkrene viser igjen som et svart lag i jorden.

– De har nok svidd av vegetasjonen, og innimellom har de også gjødslet med tre-

kull, forklarer Handeland.

Får konsekvenser

Øystein Skår, som er ansvarlig for registreringene på Dyngeland, forteller at funnene vil få konsekvenser for reguleringsplanen i området.

– Det må nok gjøres en del justeringer i planen, sier han.

Alle funnene er nemlig automatisk fredet. Hvorvidt funnene vil bli bevart i bakken, kommer imidlertid an på behandlingen av plansaken.

– Hvis området blir frigitt for utbygging, vil det bli utgravninger. Det vil nok trolig skje med en del av dette området. Men hvis vi klarer å få det regulert som spesialområde, blir funnene bevart. Da kan det i stedet bli utgravninger en gang i fremtiden, når vi har bedre metoder, sier Skår.

På høring etter nyttår

Det er Stoltz-gruppen, Walde-gruppen og Bergen Tomteselskap som ønsker å bygge på Dyngeland. Totalt håper de å få bygge rundt 1000 boliger. Det kan også komme både barnehage og skole på Dyngeland.

Helge Solberg, administrerende direktør i Stoltz Entreprenør, forklarer at de avventer svar på analyser av både kulturminner, dyrket land og stier før de planlegger utbyggingen.

– Vi skal ha både bolig-, bygge- og grøntområder, og det er viktig at grøntområdene blir lagt der det er verdt å ha dem, sier han.

Han legger imidlertid ikke skjul på at deler av dagens dyrkede mark vil bli berørt av utbyggingen.

– Det vil i det minste komme veier og anlegg til dels over dyrket mark. Samtidig som vi skal ta hensyn til verdiene i grøntområdene, må vi også tilpasse oss Bergen kommunes ønske om at Dyngeland skal bli et fremtidig boligområde, sier han.

Nøyaktig hva som blir bevart, kan han foreløpig ikke svare på.

– Når vi har fått oversikt over analysene vil vi samle alt i en rapport, og sende den ut på høring. Først i november har vi kommet så langt at vi har fått svar på alle analysene, og da begynner vi å planlegge området, sier han.

I første kvartal 2010 regner han med å ha et forslag på høring.

GJØR FUNN: Arkeologene Heidi Handeland og Sigrun Wølstad har avdekket åkre frøse- eller jernalderen på Dyngeland. (Foto: Laila Borge)